

Behovsbedömning

Vårt diarienummer
SPN-224/2011 214

tillhörande program för området kring

Björnviken

(Herstadberg, Loddby, Bredudden, Stridsudden och Grymön)

inom Herstadberg, Händelö och Kvillinge landsbygd i Norrköpings kommun

den 27 mars 2013

SAMRÅDSHANDLING

1 Behovsbedömningens syfte

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken ska kommunen göra en miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras.

Miljöbedömningens första steg, *behovsbedömning*, ska avgöra om detaljplanens, programmets eller ändringens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning göras.

Om en verksamhet enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar bilaga 1 eller 3 antas planen alltid medföra betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

2 Motiverat ställningstagande

Programmet medför inte betydande miljöpåverkan, däremot kan det finnas behov av att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) till någon av detaljplanerna.

3 Alternativ lokalisering

Ett noll-alternativ skulle innebära:

- Att det inte byggs några nya bostäder i området. Endast enstaka kompletteringar kan göras.
- att de förbättrade möjligheterna till rekreation till stor del inte blir av
- kopplingarna med gång- och cykelstråk mot staden kommer inte bli utbyggda om inte programmet och detaljplanerna genomförs

4 Miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning

5 Programmets syfte

Syftet med programmet är att undersöka möjligheterna till förtätning och utveckling av bostadsbebyggelse samt titta på hur området genom gång- och cykelstråk kan knytas samman med stan och Åby. Totalt rymmer programmet cirka 300 nya bostäder. Fortsatt detaljplaneläggning kommer att ske etappvis.

6 Behovsbedömning

Kriterier				Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
	JA	KANSKE	NEJ	
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL				
Nationella och regionala miljömål			X	De nationella miljömålen motverkas inte.
Miljöprogram för Norrköpings kommun			X	De lokala delmålen i miljöprogrammet följs. Bland annat genom att en utbyggnad av kommunalt VA till Bredudden och Stridsudden möjliggörs. Programmets intention är att binda ihop programområdet med gång- och cykelstråk mot Norrköping och Åby samt skapa ett attraktivt stråk för rekreation längs med vattnet. På så vis främjas utvecklingen till ett mindre bilberoende samhälle. Genom förtätning av befintliga bostadsområden skapas även förutsättningar för bättre förbindelser med kollektivtrafik.
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD				
	J	K	N	
Riksintressen: 3, 4 kap MB om hushållning av mark och vatten			X	Programmet bedöms inte ha någon negativ inverkan.
5 kap MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)			X	Programmet bedöms inte ha en sådan påverkan att miljö kvalitetsnormerna överskrids.

7 kap MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)	X			<p>Inom området finns strandskydd på 100 meter kring Pjältån samt längs stränderna kring Motala ström. Strandskyddet kommer påverkas av programmet.</p> <p>Länsstyrelsen håller på att bilda ett naturreservat längs Pjältån. Hänsyn tas till detta i programförslaget.</p> <p>Biotopskydd finns i form av två stenmurar som sträcker sig en bit längs Ströjavägen.</p>
9-15 kap MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material etc)			X	Inte aktuellt.
Fornlämningar och byggnadsminnen	X			<p>Det finns fornlämningar på flera platser inom programområdet. Det finns två arkeologiska etapp 1 utredningar. De täcker områdena Herstadberg-Loddbby respektive Bredudden-Stridsudden.</p> <p>Arkeologisk utredning etapp 2 behöver tas fram i detaljplaneskedet på de platser där det uppstår konflikt mellan exploatering och fornminnen.</p> <p>Det finns inga byggnadsminnen inom området.</p>
FÖLJS KOMMUNALA RIKTLINJER				
	J	K	N	

Program		X	<p>Det finns ett program för Herstadbergs verksamhetsområde, godkänt i stadsplaneringsnämnden 2006. Programmet föreslår golf och bostäder för området kring Herstadberg och Loddby. Ytorna för bostadsbebyggelse stämmer dock inte överens med den exploatering som nu är aktuell.</p> <p>Bredudden och Stridsudden ingår geografiskt i programmet för Södra Malmölandet men inriktningen för utveckling av bostäder är inte så tydlig för dessa delar.</p> <p>För att kunna göra en avvägning av nuvarande och framtida intressen ser stadsbyggnadskontoret att det finns fördelar med att skapa en helhetsbild innan vidare detaljplaneläggning görs, varför ett nytt program nu tas fram med ett samlat perspektiv.</p>
Detaljplaner		X	<p>Herstadbergs villaområde är detaljplanelagt genom två <i>byggnadsplaner</i> som är antagna 1941 respektive 1948. Huvudsyftet med dessa planer är bostadsbebyggelse. Området norr om Herstadberg omfattas av <i>områdesbestämmelser</i> som anger natur samt gång- och cykelväg samt brukningsväg. Bestämmelserna antogs 1998.</p> <p>Även Grymön omfattas av <i>områdesbestämmelser</i>. Dessa antogs 1995 och reglerar bebyggelsen till kolonistugekaraktär samt natur.</p> <p>Resterande delar av programområdet är inte detaljplanelagda.</p>

ÖP/FÖP		X	<p>Området omfattas av Översiktsplanen för staden från 2002 (ÖP 02). Området mellan Herstadberg och Loddby redovisas delvis som grönområde. Söder om Loddby finns ett område markerat för utbyggnad av blandad bebyggelse. Området består delvis av den nedlagda fabrikstomten där Loddby sulfittfabrik legat. De aktuella planerna för Loddby innebär att området för golf blir något större och att det blir mer tillkommande bebyggelse än vad som föreslås i ÖP 02.</p> <p>Ett läge för en framtida pendeltågstation föreslås mellan Herstadberg och Loddby, vilket även finns med i programmet för Björnviken.</p> <p>Området mellan Bredudden och Stridsudden redovisas som bebyggelsegrupp som skulle kunna utvecklas och ha kontakt med vattnet. ÖP 02 föreslår att arbetet bör föregås av en fördjupad översiktsplan. Sedan ÖP 02 togs fram har Södra Malmölandet exploaterats och detaljplanerats för industri, vilket är i linje med ÖP 02. Kommunen väljer nu att genom det här programmet ta ett samlat grepp över bostadsområdena utmed den här delen av Motala ström.</p> <p>Grymön är markerat som fritidshusområde både i ÖP 02 och fördjupad översiktsplan för Händelö. Programmet föreslår att området även fortsättningsvis kommer rymma fritidshus.</p>
--------	--	---	--

Dagvattenhantering	X		
Naturvårdsprogram		X	<p>Pjältån är av nationellt värde för naturvården och ett naturreservat är på väg att bildas. Hänsyn tas till detta i programförslaget.</p> <p>Inom området finns även områden som är av lokalt, kommunalt och regionalt värde. Dessa påverkas till viss del av exploateringen.</p>
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar etc)	X		<p>Loddbys gamla sulfitfabrik är belägen inom programområdet och här bedöms marken vara kraftigt förorenad. En fördjupad miljöteknisk markundersökning har tagits fram. Delrapport 3, daterad 2011-09-29 består av åtgärdsutredning och riskvärdering. Just nu ligger en förfrågan från Länsstyrelsen i Östergötland om ekonomiskt bidrag för sanering av marken hos Naturvårdsverket.</p> <p>Förorenad mark finns även i vattnet och på strandbankarna utmed vattnet i Björnviken/Loddbyviken.</p> <p>Inom Grymön finns ett gammalt muddrområde med föroreningar.</p> <p>I samrådsversionen av Miljö- och riskfaktorer -tillägg till översiktsplanen är den delen av programområdet som sträcker sig strax norr om Pjältån och söder ut förbi både Loddbys och Herstadberg markerat som ett område med risk för ras och skred. Det är särskilt viktigt att de geotekniska förutsättningarna för tillkommande bebyggelse utreds i detaljplaneskedet. Tillägget till översiktsplanen anger att en riskanalys ska genomföras i detaljplaneskedet om ett område ligger inom ett riskområde för skred, ras och erosion.</p>

Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång etc)		X	Programmet föreslår utveckling av ett antal bryggplatser och en småbåtshamn. En marina eller småbåtshamn kräver en särskild prövning i och med vattenverksamhet.
Luft och klimat (luftrörelse)		X	Påverkas inte.
Vegetation (införande av ny växtart, minskning eller införande av art)	X		Mark som idag är oexploaterad kommer tas i anspråk av bostäder och golfbana.
Djurliv (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär?)		X	Mark som idag är oexploaterad kommer tas i anspråk av bostäder och golfbana. Detta kan påverka djurlivet.
Landskaps- och stadsbild		X	Landskapsbilden kommer till viss del att förändras då tidigare oexploaterad mark blir bostäder samt golfbana. Området som är avsett för golfbana är idag flackt. Bostäderna kommer förläggas på höjdparter.
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet	X		Programområdet är omgärdat med tung infrastruktur och industrier av skiftande karaktär. En sammanställning som visar vilka utredningar som har gjorts tidigare och hur omkringliggande verksamheter kan påverka programområdet, har tagits fram av WSP.
Transporter/Kommunikation (minskning eller ökning, investering)	X		Programmet innebär ett större antal bostäder vilket medför mer biltrafik. Samtliga delar av programområdet ligger inom cykelavstånd till Norrköping och Åby. Programmet föreslår att området knyts samman med staden och med Åby genom gena cykelbanor vilket kan underlätta viljan att använda cykeln istället för bilen. Programmet innebär att nya vägar för bilar och gångtrafikanter och cyklisterna kommer behöva byggas.

Rekreation	X			Tillgängligheten till vattnet blir bättre och det blir lättare att röra sig i området. Möjligheten för fler att utnyttja kvaliteter i närmiljön blir större. Området kan även bli ett rekreativt mål för boende i andra delar av kommunen. Programmet föreslår även möjligheter att nå området från vattnet via bryggor.
Kulturmiljö		X		Loddbys klassning som kulturmiljö av kommunalt intresse. Viss påverkan kan ske i och med ny byggnation i anslutning till området. Hänsyn ska tas till kulturmiljön vid vidare planering. Även Björnvikens säteri är klassat som kulturmiljö av kommunalt intresse men här föreslår inte programmet några förändringar mot dagens situation.
Brukningsvärd jordbruksmark	X			Åkermark som idag odlas kommer att tas i anspråk. Jordbruksmarken i de här delarna av Norrköpings kommun ingår i region 2 enligt Jordbruksverkets indelning av skördeområden. Klassningen sträcker sig från region 1 till region 5, där 1 är den mest gynnsamma regionen.
Nuvarande mark- och vattenanvändning	X			Markanvändningen förändras från dagens användning till golfbana och bostäder.
Icke förnyelsebara naturresurser			X	Påverkas inte.

PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA				
	J	K	N	
Ljus (bländande ljussken)			X	Påverkas inte.

Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)		X		Personbilstrafiken kan antas öka i och med ett större antal bostäder i området vilket genererar fler trafikrörelser än tidigare. Programmet föreslår gena cykelförbindelser för att bilberoendet inte ska bli så stort och genom ett större bostadsunderlag finns möjlighet till förbättrad kollektivtrafikförsörjning.
Buller och vibrationer		X		Området är till viss del bullerstört idag. Vid placering av nya bostäder måste hänsyn tas till omkringliggande verksamheter och transportleder. Dessutom kan buller och vibrationer uppstå i och med ökad biltrafik.
Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning etc)	X			Projektet i sig kommer inte innebära ökade risker för människors hälsa men området ligger inom påverkansområde för bland annat industri. Inom programområdet finns två större kraftledningar. Bravikenvägen och södra stambanan är transportleder för farligt gods. Delar av området är utsatt för risk för översvämningar. Inom programmet finns en hästgård samt ett hönseri.
ÖVRIGT				
	J	K	N	
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter	X			Störningar kan uppkomma under byggskedet.
Främjas hållbar utveckling (energi, material, avfallsmängd)				Området är beläget inom cykelavstånd till Norrköping och är ett bra alternativ för dem som vill bo utanför staden men ändå inte vara helt beroende av bil. I

				och med förtätning av området kan cykelbanor och kollektivtrafik förbättras vilket bidrar till ett mer hållbart resande.
Betydande miljöpåverkan i närliggande kommuner eller land			X	Påverkas inte.

Medverkande tjänstemän

Behovsbedömningen har utarbetats i samverkan med Magnus Gullstrand på stadsbyggnadskontoret, Norrköpings Kommun

Norrköping den 27 mars 2013

Fredrik Wallin
processansvarig detaljplanering

Julia Stenström
planarkitekt

Anna-Karin Persson
planarkitekt

Referenser

Avfallsplan 2004. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2005-01-17.

Cykelplan för Norrköpings tätort 2006. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2006-01-26.

Dagvatten, Riktlinjer för dagvattenhantering i Norrköpings kommun, Dagvattengruppen, Norrköpings kommun, 2009-03-19.

Framtid Norrköping Översiktsplan 2002- Utvecklingsplan för staden, Norrköpings kommun, 2002-05-23

Fördjupad miljöteknisk markundersökning, delrapport 3 – Åtgärdsutredning och riskvärdering, Holmen Paper AB, Loddby f.d. sulfitfabrik Norrköpings kommun, Statens geotekniska institut (SGI), 2011-09-29

Naturvårdsprogram, med åtgärdsprogram, Norrköpings kommun 2008-2011, Norrköpings kommun.

Stadsbyggnadskontoret

Vårt diarienummer
SPN-224/2011 214

Bedömning för långsiktig överlevnad för hotade arter knutna till ekar på Händelö. Natur i Norrköping 3:03. Norrköpings kommun 2003.

Riktlinjer för utveckling av Norrköpings parker. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2007-11-15.

Järnvägen i samhällsplanering, Banverket, juni 2009.

Natur och Kultur: miljöer i Östergötland, naturvårdsplan och kulturminnesprogram. Länsstyrelsen i Östergötlands län, 1983.

Detaljerad översvämningskartering längs Motala ström, Roxen, Glan och Bråviken, SMHI 2009.

Översiktlig översvämningskartering längs Motala ström, Rapport 17, Räddningsverket och SMHI, 2001.

Miljö- och riskfaktorer, tillägg till översiktsplanen för Norrköpings kommun. Samrådshandling december 2012.